

Przemysław Benz
Jaracz 30,
64-610 Rogoźno Wlkp.
Tel. 664448254
pbenz@poczta.fm

Jaracz, 14.10.2021 r.

Państwowe Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie,
ul. Żelazna 59A
00-848 Warszawa
e-mail: konsultacje@apgw.gov.pl

**Uwagi do drugiej aktualizacji Planów gospodarowania wodami na
obszarach dorzecza Odry (II aPGW) dotyczące retencji i
oczyszczania wód opadowych i roztopowych.**

- *rodzaj podmiotu zgłaszającego uwagę:* (Nie dotyczy)
- *nazwa podmiotu zgłaszającego uwagę:* (Nie dotyczy)
- *imię i nazwisko osoby zgłaszającej uwagę:* Przemysław Benz
- *adres e-mail osoby zgłaszającej uwagę:* pbenz@poczta.fm
- *obszar dorzecza, do którego zgłaszana jest uwaga:*
 - Jezioro Rogoźno (Kod JCWP: LW10251) gm.:Rogoźno, pow.:Obornicki, woj.:Wlkp.
- *część planu, do którego zgłaszana jest uwaga:*
 - Część opisowa dokumentu: „Projekt drugiej aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”
 - Zestaw działań w załączniku: „Zal_7_ZestawDzialan_Odra”
- *treść uwagi:* Zamieszczone poniżej,
- *propozycje zmian:* Zamieszczone poniżej,
- *uzasadnienie propozycji zmian:* Zamieszczone poniżej,
- *akceptacja klauzuli o przetwarzaniu danych osobowych:*
Zapoznałam/em się z klauzulą o przetwarzaniu danych osobowych i akceptuję jej treść

Wnoszę o wprowadzenie w ramach drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzecza Odry (II aPGW) zapisów, które zapewnią efektywną retencję i oczyszczanie wód opadowych i roztopowych odprowadzanych do jezior na przykładzie analizy odprowadzania wód opadowych i roztopowych do jeziora Rogoźno. Zapisy zawarte w niniejszym wniosku zostały przekazane do Najwyższej Izby Kontroli w związku trwającym postępowaniem (pismo z dnia 12.08.2021, znak KST-KSN.0511.1626.2021.DW) a także do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Departamentu Zwalczania Przestępczości Środowiskowej.

Pragnę odnieść się do ostatnio otrzymanych pism w tym zakresie a w szczególności do informacji zawartych w piśmie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska (**WIOŚ**) w Poznaniu delegatura w Pile z dnia 27.08.2021 (znak: PDI.7024.115.2021.BF) - dotyczących instalacji, eksploatacji oraz inspekcji urządzeń do wód opadowych i roztopowych w Rogoźnie.

1. Odniesienie do punktu 2 pisma WIOŚ z dnia 27.08.2021 (znak: PDI.7024.115.2021.BF). W dniu 24.06.2020 o godzinie 19:53 Stowarzyszenie Jezioro Rogozińskie (**SJR**) dokonało zgłoszenia przez e-mail w sprawie niekontrolowanych zrzutów ścieków do jeziora Rogoźno. W związku z powyższym WIOŚ przeprowadził oględziny jeziora Rogoźno dnia 26.06.2020 tj. 2 dni po zgłoszeniu.

Z naszych obserwacji wynika, że zanieczyszczenia wypływają do jeziora Rogoźno w momencie opadu deszczu razem z wodą deszczową. Obserwujemy ich największe stężenie w pierwszych minutach opadu – szczególnie po dłuższym okresie bezdeszczowym. Wypływające ścieki zawierają grudki tłuszczu, co wskazuje na zawartość ścieków bytowych. **Czyszczenie separatorów w 2020 roku było wykonane dnia 03.06.2020 r a 20 dni później obserwowaliśmy wypływające z nich ścieki komunalne.** Zaprezentowano to na poniższych zdjęciach z dnia 23.06.2020 i 26.06.2020. Większość wylotów separatorów jest zatopiona i znajduje się w słabo widocznych - zarośniętych miejscach pod powierzchnią wody jeziora. W związku z powyższym **SJR prosiło telefonicznie pracownika WIOŚ w Pile o umożliwienie włączenia się przedstawiciela Stowarzyszenia do przeprowadzenia kontroli w celu pomocy przy lokalizowaniu miejsca gdzie wpływają zanieczyszczenia. Kontrolę przeprowadzono bez powiadomienia Stowarzyszenia.**

<p>03.06.2020 r. - Czyszczenie separatorów w Gminie Rogoźno</p> 	<p>23.06.2020 r. – 20 dni po czyszczeniu przy opadach deszczu wypływa duża ilość zanieczyszczeń z separatorów do jeziora Rogoźno</p> 	<p>26 czerwca 2020 r. w dniu kontroli WIOŚ, w której nie stwierdzono wprowadzania ścieków bytowych do j. Rogoźno. (23 dni po czyszczeniu separatorów) z separatorów wypływała duża ilość zanieczyszczeń, śmieci oraz ścieków komunalnych.</p> 
----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Powyższe prawe zdjęcie z dnia 26.06.2020 r. prezentuje separator nr 11 - rej. Kotwica, z którego tego dnia wypływała duża ilość zanieczyszczeń, śmieci oraz ścieków komunalnych – **Działo się to w dniu kontroli WIOŚ, w której nie stwierdzono wprowadzania ścieków bytowych do j. Rogoźno w rejonie przystani Kotwica oraz promenadzie.** Przy wylotach innych separatorów sytuacja wyglądała podobnie.

- Odniesienie do punktu 3 pisma WIOŚ z dnia 27.08.2021 (znak: PDI.7024.115.2021.BF). W dniu 09.07.2021 w związku z ze stwierdzeniem dużej ilości śniętych ryby wyjadanych na bieżąco przez chmary ptaków, które w tych dniach zebrały się nad jeziorem, SJR wysłało do WIOŚ w Poznaniu zgłoszenie o następującej treści:

„Prosimy o interwencję w celu określenia przyczyn śnięcia ryb w Jeziorze Rogoźno. W dniu 9.07.2021 roku stwierdziliśmy śnięte ryby nad jeziorem w Rogoźnie przy Skwerze Księdza Konrada Pomorskiego sądząc po stanie rozkładu ryby leżą od 3 dni i są roznoszone przez ptactwo wodne. W większości są to małe okonie, oraz pojedyncze większe sztuki.”

W e-mail zgłoszenia załączono poniższe zdjęcia:



Z pisma WIOŚ dowiadujemy się, że kontrola odbyła się tego samego dnia: 09.07.2021 roku. **Tę kontrolę przeprowadzono także bez powiadomienia Stowarzyszenia Jezioro Rogozińskie. W ramach kontroli nie wykazano przyczyny śnięcia ryb.** Największa ilość śniętych ryb znajdowała się przy wypływach separatorów przy promenadzie. **Wypływ zanieczyszczeń nastąpił bezpośrednio po czyszczeniu separatorów**, które odbyło się 2021 roku w dwóch etapach (Etap 1 dnia: 08.07.2021 r oraz Etap 2 dnia: 12.07.2021 r. między innymi przy Pl. Karola).

Czyszczenie separatorów (etap 1) 08.07.2021



Czyszczenie separatorów (etap 2) 12.07.2021



Otrzymane odpowiedzi od WIOŚ w Pile wskazują także, że w ramach prowadzonej kontroli **nie przeprowadzono badań osadów dennych w jeziorze Rogoźno w bezpośrednim otoczeniu wypływu separatorów.** W naszej ocenie wykonanie takich badań w pobliżu wszystkich wylotów separatorów do jeziora jest zasadne, ze względu na fakt, że

jezioro Rogożno stanowi rezerwuár wody pitnej dla ujęcia wody w Kowanówku dla mieszkańców Obornik oraz 34 sąsiednich miejscowości.

*Poniższej zdjęcie pokazuje zawartość separatora przy SP2, którego odpływ znajduje się w jeziorze Rogożno, po otwarciu pokrywy w czasie czyszczenia w dniu 08.07.2021 r. **W tych urządzeniach nie dostrzeżono substancji ropopochodnych do zbierania, których są one przeznaczone. W czasie czyszczenia separatora przedstawionego na poniższej fotografii nie wyjęto i nie oczyszczono lameli, które są „sercem” separatora. Taka czynność jest wymagana zgodnie z instrukcją eksploatacji.***



Zdjęcie po prawej stronie wykonane w dniu 10.07.2021 r. prezentuje rzekę Mała Wełnę, która zasila jezioro Rogożno. **Widać, że rzeka jest cała pełna zakwitów dzień po przeprowadzonej kontroli WIOŚ, w której nie znaleziono przyczyny śnięcia ryb. Z ww. pisma wynika, że w ramach kontroli WIOŚ w dniu 09.07.2021 nie przeprowadzono badań wody w rzece Małej Wełnie będącej głównym dopływem jeziora Rogożno.**

3. W czasie czyszczenia separatorów nie dostrzegaliśmy, aby w separatorach zbierały się substancje ropopochodne. Z naszych obserwacji wynika, że w separatorach znajdowała się jedynie woda, która w większości pochodzi z jeziora Rogożno (cofająca się z jeziora ze względu na zainstalowanie separatorów z wypływem znajdującym się pod lustrem jeziora). Zwracamy się zatem z prośbą o sprawdzenie, **co dokładnie wywożono do utylizacji do Turka oraz w jaki sposób wywożone substancje zostały**



sklasyfikowane zgodnie z katalogiem odpadów. Obawiamy się, że wywożona jest woda z jeziora, która została sklasyfikowana jako substancja niebezpieczna. Natomiast Gmina Rogoźno płaci wysokie kwoty za wywożenie wody, a zanieczyszczenia trafiają do jeziora Rogoźno.

Zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym separatory wymagają dwukrotnego czyszczenia w roku, a z naszych obserwacji wynika, że są one czyszczone tylko raz w roku.

4. Na pytania Radnych na Sesji Rady Gminy w Rogoźnie dnia 28.04.2021 Burmistrz Rogoźna udzielił następujących informacji:

Fragment nagrania sesji RM Rogoźna (od 1h 33min do 1h 35 min):

Z separatorów i piaskowników wywieziono niebezpieczne osady do utylizatorni do Turka

- *Rok 2015 to było 270 ton bodajże*
- *Rok 2016: 176 ton*
- *Rok 2017: 181 ton*
- *Rok 2018: 162 ton*
- *Rok 2019: też około*
- *Rok 2020: około 180 ton*

Łącznie przez ten cały okres czasu było tego ponad 1000 ton.

Stowarzyszenie Jezioro Rogozińskie oraz Stowarzyszenie APLAGA wielokrotnie wnioskowali do Burmistrza Rogoźna o udostępnienie:

- Kserokopii pozwoleń wodnoprawnych na odprowadzanie wód opadowych z ulic i placów do Jeziora Rogoźno.

- Dokumentacji eksploatacyjnej potwierdzającej dotychczasowe inspekcje oraz czyszczenie separatorów w gminie Rogoźno od momentu ich zamontowania.

- Dokumentacji dotyczących eksploatacji piaskownika znajdującego się przy ujściu Jeziora Rogoźno do rzeki Wełny.

- Informacji wskazującej na sposób wykorzystania tego piaskownika dla ochrony środowiska.

- Terminów inspekcji i czyszczenia kanalizacji deszczowej oraz dokumentacji związanej z tymi zabiegami.

- Terminów planowanych inspekcji i czyszczeń urządzeń kanalizacyjnych.

Stowarzyszenia oraz mieszkańcy czekają na powyższe informacje już od ponad dwóch lat (od 25.07.2019 r.), a w dotychczasowych odpowiedziach Burmistrz Rogoźna przesłał jedynie informację, że Urząd posiada takie dokumenty. Do dzisiaj tych dokumentów nie udostępnił. Dlatego sprawa została skierowana do Samorządowego Kolegium Odwoławczego (dnia 16.09.2019 r.), potem przejęła to Kancelaria Prawna i została skierowana do Rzecznika Praw Obywatelskich (dnia 14.05.2020 r.), a następnie (dnia 04.08.2021 r.) do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

5. Odniesienie do punktu 4 pisma WIOŚ z dnia 27.08.2021 (znak: PDI.7024.115.2021.BF). Zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym nr OS.IV.6341.7.2013 wystawionym przez Starostę Obornickiego na rzecz Gminy Rogoźno dnia 15 czerwca 2013 roku (pkt. III.4.) Gmina Rogoźno ma obowiązek wykonywać badania jakości oczyszczonych wód opadowych i roztopowych w zakresie: azot ogólny, BZT₅, ChZT-Cr, fosfor ogólny, substancje ropopochodne, pH, sól, zawiesina ogólna raz w roku – w miesiącu październiku. Wyniki tych badań Gmina Rogoźno ma obowiązek dostarczać Staroście Obornickiemu w terminie 30 dni od daty wykonania. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w piśmie z dnia 26.01.2021r. (znak:PO.ZUZ.4.4214.2.2021.JM) potwierdza, że obowiązek ten jest wiążący dla beneficjenta pozwolenia wodnoprawnego tak długo, jak długo decyzja ta pozostanie w obrocie prawnym. **Wyniki ww. badań separatorów za lata 2017 – 2020 nie zostały przekazane z Gminy**

Rogoźno do Starostwa Obornickiego pomimo tego, że Gmina Rogoźno była do tego zobowiązana. Z otrzymanych dokumentów wynika, że badanie wód opadowych i roztopowych w Rogoźnie wypływających z separatorów substancji ropopochodnych w 2016 roku wykonano w innym miesiącu (13.12.2016 r.) niż wymaga tego pozwolenie wodnoprawne OS.IV.6341.7.2013, w dniu bezdeszczowym co w naszej ocenie uniemożliwia uzyskanie rzetelnych wyników tych badań.

W punkcie 4 pisma WIOŚ z dnia 27.08.2021 (znak: PDI.7024.115.2021.BF) zapisane jest, że „*Delegatura WIOŚ w Pile działając na podstawie art. 16 ust 1 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska ... zwróciła się o przedstawienie informacji o wystąpieniu zdarzeń i awarii sieci kanalizacji wód opadowych i roztopowych wprowadzających wody opadowe lub roztopowe do jeziora Rogoźno przez piaskowniki, osadniki i separatory, mających wpływ na jakość wody w jeziorze Rogoźno...*” a następnie zapisane jest: „*Burmistrz Rogoźna udzielił odpowiedzi we wnioskowanym zakresie, na podstawie których nie stwierdzono nieprawidłowości.*”

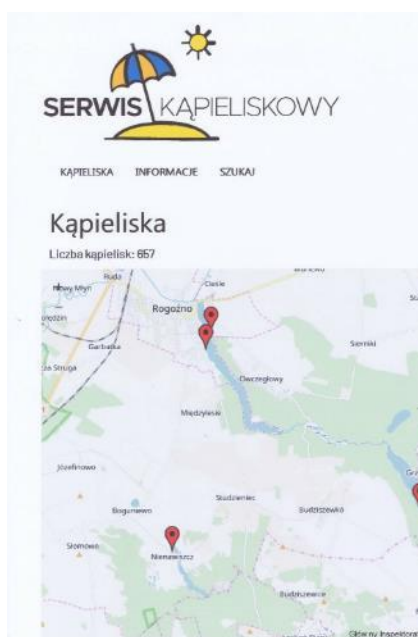
W związku z tym, że Burmistrz Rogoźna w latach 2017-2020 nie wykonał ww. badań wymaganych w pozwoleniu wodnoprawnym i nie przekazał ich do wskazanych instytucji a w 2016 roku badanie wykonano w innym miesiącu niż wymaga tego pozwolenie wodnoprawne w dniu bezdeszczowym uważamy, że nie miał podstaw do wydania takiej opinii - wskazującej, że urządzenia te działają prawidłowo.

6. Z pisma Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego skierowanego dnia 29.06.2021 (znak:PINB.65.12.2021/1355 i /1369) wynika, że **parametry techniczne separatorów zainstalowanych w Rogoźnie zostały dobrane zgodnie z sugestią przedstawiciela WIOŚ z Pily (osoby kontrolującej gospodarkę ściekową na terenie miasta i gminy). Zatem może to stanowić poważny problem dla rzetelnej i bezstronnej oceny pracy tych urządzeń.**
7. W naszym piśmie skierowanym przez do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Obornikach z dnia 18.05.2021 a przekierowanym do PGW Wody Polskie wykazano informacje dotyczące nieprawidłowej instalacji oraz nieprawidłowego działania urządzeń do oczyszczania wód opadowych w Rogoźnie. Z odpowiedzi wynika, że PGW Wody Polskie (pismo z dnia 22.04.2021 r., znak:PO.RUK.050.21.1.2021.MW) jak również Powiatowy Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Obornikach (pismo z dnia 29.06.2021 r., znak: PINB.65.12.2021/1355 i /1369) nie podjęły się sprawdzenia poprawności działania tych urządzeń.

Wpływające ścieki stanowią o stopniu zanieczyszczenia jeziora na potwierdzenie czego przedstawiamy poniżej wiadomość publikowaną przez Stowarzyszenie Jezioro Rogozińskie z dnia 13.08.2021 (źródło: <https://www.facebook.com/jeziororogozinskie>):

Stowarzyszenie Jezioro Rogozińskie. Upał pełnia lata, Gmina Rogoźno wszystkie kąpieliska zamknięte. Komunikat Głównego Inspektoratu Sanitarnego "woda nieprzydatna do kąpieli ze względu na inne wymagania ocena z dnia 10.08.2021 r (Kąpielisko Miejskie, Za Jeziorem, Budziszewko, Nienawiszcz) W Polsce jest 657 kąpielisk z czego nieczynnych jest obecnie 21 w tym 4 w naszej gminie. Świadczy to o ogromnych zaniedbaniach w dziedzinie ochrony wód przed zanieczyszczeniem. Jednym słowem mamy pierwsze miejsce w Polsce.

Fot 1. Mapka zamkniętych kąpielisk w Gminie Rogoźno 09.08.2021 r.



Fot 2. Śnięte ryby na jeziorze Rogozińskim 09.08.2021 r



Fot 3. Śnięte ryby na jeziorze Rogozińskim 09.08.2021 r



Fot. 4. Zakwit sinicowy Jezioro Rogozińskie 24.07.2021 r



Fot. 5. Śnięte ryby na jeziorze Rogozińskim 09.08.2021 r



Fot . 6. Zakwity rz. Mała Wełna 10.07.2021 r



Wiadomość publikowana przez Stowarzyszenie Jezioro Rogozińskie dnia 02.09.2021.

Jeziora w naszej gminie od wielu lat borykają się z zakwitami sinicowymi. Zakwitami, które są szkodliwe dla naszego zdrowia. Przyczyną zakwitów jest stały dopływ

zanieczyszczeń do wód jeziora. Przypominamy zalecenia WHO Światowej Organizacji Zdrowia, że nie należy się kąpać, a nawet wchodzić do mętnych wód. Zalecana przezroczystość wody w kąpielisku 1,5 m, dopuszczalna 1,0 m. Stowarzyszenie okresowo sprawdzało przezroczystość wody w Jeziorze Rogozińskim w tym roku wynosiła:

- Koniec czerwca 0,6 m,

- Połowa sierpnia 0,4 m,

- **Koniec sierpnia 26.08.2021 r :**

- **Od zejścia przy Pl. Karola Marcinkowskiego do Klubu Żeglarskiego "Kotwica" 3 pomiary przezroczystości wynosiła - 0,4 m,**

- **Za "Kotwicą" 2 pomiary przezroczystości - 0,35 m,**

- **Na wysokości cmentarza ewangelickiego 2 pomiary - 0,35 m,**

- **W Parku Miejskim 2 pomiary - 0,35 m,**

- **W kąpielisku przy ul. Plażowej 2 pomiary przezroczystości - 0,35 m, W czasie pomiarów nad kąpieliskiem powiewała biała flaga.**



Dnia 9 marca 2021 r. został skierowany do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Obornikach wniosek o zbadanie poprawności instalacji wszystkich separatorów i piaskowników wód opadowych i roztopowych w Gminie Rogoźno. W odpowiedzi Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Obornikach z uwagi na stwierdzenie swojej niewłaściwości w dniu 23 marca 2021 r. przekazał ten wniosek do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Poznaniu.

Z kolei Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie pismem z dnia 22 kwietnia 2021 r. wskazało, jako Organ właściwy do załatwienia sprawy (odnośnie większości poruszanych we wniosku kwestii) to Inspektor Nadzoru Budowlanego w Obornikach (pismo w załączeniu).

Dnia 18.05.2021 r. powołując się na przepisy ustawy o dostępie do informacji publicznej, a także zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych lub do urządzeń wodnych, zwrócono się ponownie do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Obornikach z wnioskiem o sprawdzenie poprawności instalacji separatorów i piaskowników wód opadowych i roztopowych w gminie Rogoźno. Niestety do dzisiaj nie otrzymano odpowiedzi na to pismo.

Jednostki, które są za to odpowiedzialne nie dokonały rzetelnej kontroli urządzeń do oczyszczania wód opadowych pomimo wskazania niepodważalnych dowodów wskazujących na to, że urządzenia te nie spełniają swojego zadania tj. właściwego oczyszczenia wód opadowych.

W związku z tym zwracamy się do Najwyższej Izby Kontroli o podjęcie działań, które doprowadzą do rzetelnego sprawdzenia poprawności instalacji, eksploatacji oraz zbadania poprawności działania wszystkich separatorów i piaskowników wód opadowych i roztopowych w gminie Rogoźno. Zawarte materiały w dokumencie zostały przygotowane po wnikliwej analizie w porozumieniu z osobą zawodowo zajmującą się projektowaniem i kierowaniem budowy oczyszczalni ścieków a także posiadającą uprawnienia projektowe, jak również budowlane ze specjalności instalacyjno-inżynierskiej w zakresie ochrony wód, równocześnie będącej Członkiem Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa. Osoba ta jest uprawniona do wydawania opinii w poruszanych zagadnieniach;

Poniżej przedstawione są kwestie, które wymagają dokładnego sprawdzenia.

8. Wnosimy o zweryfikowanie, czy przy separatorach o numerach: 8 – rej. Kościelna, 9 – rej. Plac Karola, 10 – rej. SP2, 11 - rej. Kotwica i 12 – rej. Stadionu, odprowadzających wody do jeziora Rogoźno, są zainstalowane zasuwy odcinające dopływ ścieków ze zlewni w przypadku awarii drogowej lub innej przyczyny zanieczyszczenia wód opadowych i roztopowych na odwadnianej powierzchni.

Wymóg zastosowania ww. zasuw zapisany jest w punkcie nr. 3 uzasadnienia pozwolenia wodnoprawnego wydanego przez Starostę Obornickiego nr OS.IV.6341.7.2013 z dnia 15.06.2013r:

„Starosta Obornicki uznał, że odprowadzanie oczyszczonych wód opadowych i roztopowych do Jeziora Rogozińskiego jest możliwe pod warunkami:

...

3. Zainstalowania w każdej ze zlewni zasuwy odcinającej odpływ ścieków do Jeziora Rogozińskiego w przypadku zaistnienia awarii drogowej lub innej przyczyny zanieczyszczenia wód opadowych i roztopowych na odwadnianej powierzchni.”

Stwierdzamy brak zasuw przy wyżej wymienionych separatorach. Ponadto na schematach technologicznych sieci kanalizacji deszczowej Rogoźna, widocznych na ogólnodostępnych geomapach w sieci internetowej, brak jakichkolwiek informacji na temat zasuw odcinających ścieki w przypadku jakiegokolwiek katastrofy drogowej. Oznacza to, że jakiegokolwiek wydarzenie drogowe związane z przewożeniem substancji zagrażającej środowisku wodnemu spowoduje zanieczyszczenie wód jeziora Rogoźno, podobnie jak to miało miejsce kilka dni temu:

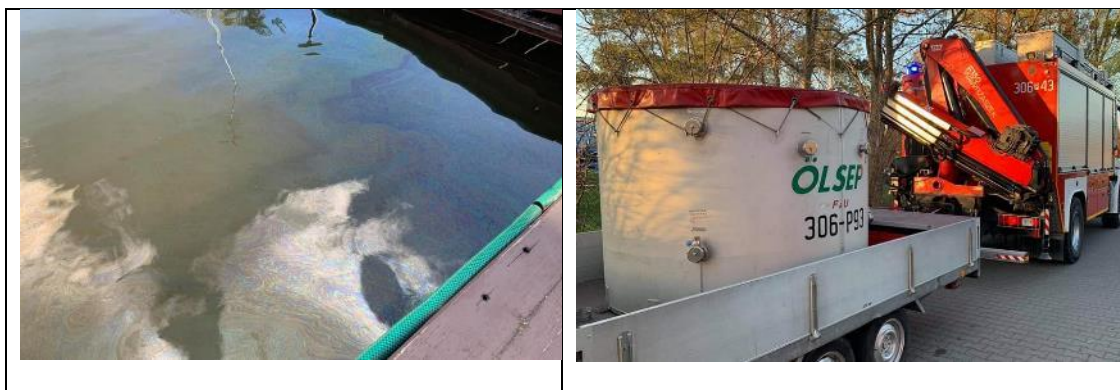
Źródło FB: OSP Rogoźno z dnia 08.05.2021: *„Substancja ropopochodna w Jeziorze Rogozińskim!!!*

W dniu 8 maja 2021r. około godziny 17:30 na akwenie Jeziora Rogozińskiego w Rogoźnie doszło do niecodziennej sytuacji! Członkowie K. Ż. Kotwica, zauważyli na tafli Jeziora plamę nieznanej substancji, zalegającej przy pomostach Klubu. Następnie o powyższym fakcie powiadomili Dyżurnego SK KP PSP w Obornikach. Dyżurny SK w pierwszej fazie zadysponował do zdarzenia 2 zastępy OSP Rogoźno, 2 zastępy JRG Oborniki oraz zastęp OSP Rożnowo z przyczepką Rat. Chemicznego JRG Oborniki. Po przybyciu na miejsce zdarzenia pierwszych zastępów i rozpoznaniu, okazało się, że na

miejsce zdarzenia zalega plama nieznanego pochodzenia o zapachu substancji ropopochodnej na powierzchni 500m² jeziora. KDR poprosił SK o zadysponowanie na miejsce zdarzenia Oficera Operacyjnego Powiatu oraz Specjalnej Grupy Ratownictwa Chemicznego.

Po przybyciu na miejsce zdarzenia kolejnych SiŚ (Oficer Operacyjny i Pluton Rat. Chem.) pobrano próbki substancji do badania laboratoryjnego. Po zbadaniu próbki, okazało się, że nastąpił wyciek oleju napędowego do jeziora z nieustalonego dotąd miejsca.

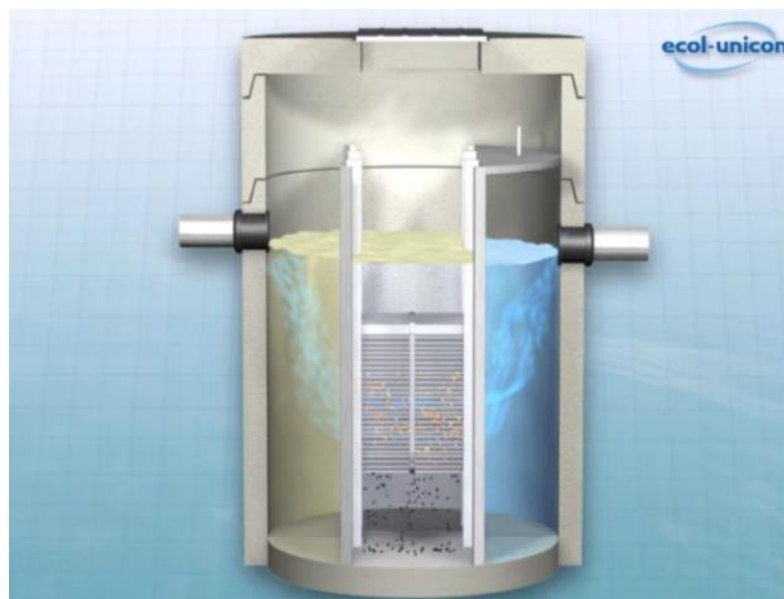
Strażacy z Specjalistycznej Grupy Ratownictwa Chemicznego przy użyciu sprzętu pływającego Klubu Żeglarskiego, przystąpili do neutralizacji zagrażającej substancji. Zagrożenie zostało usunięte około godziny 21.”



Źródło powyższych zdjęć: FB:OSP Rogoźno z dnia 08.05.2021: „Substancja ropopochodna w Jeziorze Rogozińskim!!!”

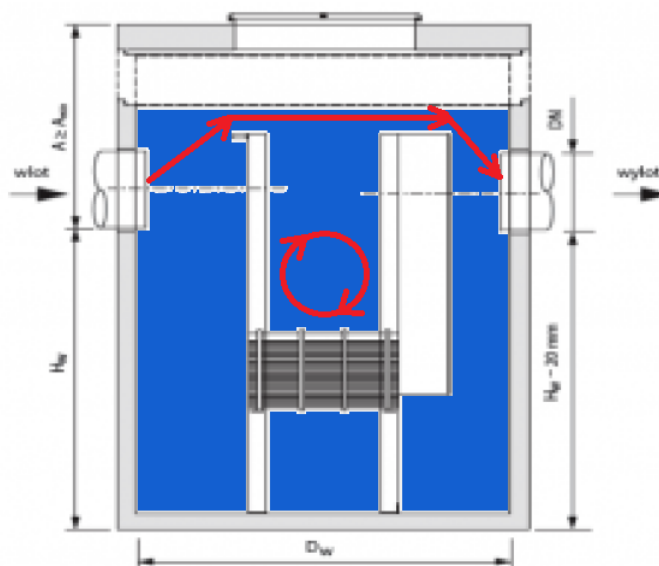
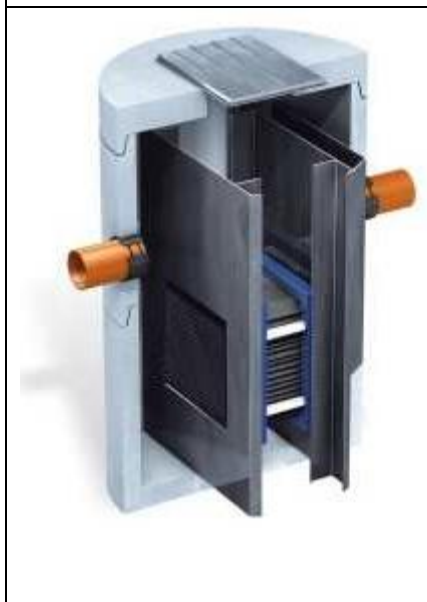
9. Wnosimy o zweryfikowanie, czy separatory zamontowane są na właściwej wysokości określonej w Dokumentacji Techniczno-Ruchowej. Niektóre separatory są zatopione, co powoduje przesunięcie ich punktu pracy w obszar, który uniemożliwia ich właściwe działanie w tym separowanie substancji ropopochodnych. Podtopienie separatora jest zmienne i zależne od poziomu wody w jeziorze Rogoźno wynikające ze stopnia piętrzenia na jego ujściu. Z technicznego punktu widzenia zatopione urządzenie nie będzie pracowało tak, jak przewiduje to producent w dokumentacji technicznej: „Separator lamelowy ESL-H - typoszereg - Ecol-Unicon”. W przypadku podtopienia wylotu separatora zanieczyszczona woda może przelewać się z pominięciem lameli, co doprowadzi do wypłukania zanieczyszczeń.

Schemat pracy separatora lamelowego ESL według danych producenta



Rysunek projektowy separatora ESL-H na podstawie Dokumentacji Techniczno-Ruchowej producenta.

Zobrazowanie punktu pracy separatora ESL-H w przypadku jego podtopienia (taka sytuacja może wystąpić w separatorach nr 8, 9, 10 i 11 zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym OS.IV.6341.7.2013 z dnia 15.06.2013r w zależności od poziomu wody w jeziorze Rogoźno). Zanieczyszczona woda przepłynie górą bez oczyszczenia a zebrane związki ropopochodne nad lamelami zostaną wypłukane i wypłyną do jeziora Rogoźno.



Informacja o tym, że wyloty separatorów znajdujących się przy jeziorze Rogoźno są zalane, jest także odnotowana w punkcie II.2.b pozwolenia wodnoprawnego wydanego przez Starostę Obornickiego nr OS.IV.6341.7.2013 z dnia 15.06.2013r:

- separator nr 8 - N52°45'4,95" E17°0'17,21" - wylot zalany $\varnothing = 600$ mm,

- separator nr 9 - N52°44'54,9" E17°0'22,41" - wylot zalany $\varnothing = 600$ mm,
- separator nr 10 - N52°44'47,95" E17°0'25,13" - wylot zalany $\varnothing = 400$ mm,
- separator nr 11 - N52°44'38,22" E17°0'27,11" - wylot zalany $\varnothing = 600$ mm.

Na zdjęciu (po prawej stronie)
- Separator nr. 8 rej. ul. Kościelnej – typ urządzenia ESL-H 20/200/2000. Zdjęcie obrazuje separator w 30.03.2013 r. w miejscu gdzie później został on zainstalowany. To zdjęcie obrazuje także, jaki będzie poziom wody jeziora w porównaniu do poziomu wylotu separatora po jego zainstalowaniu.



Na poniższym rysunku zobrazowano punktu pracy na przykładzie separatora Nr 8 (typ ESL-H 20/200/2000) wód opadowych i roztopowych zainstalowanego w rej. ul. Kościelnej przy jeziorze Rogoźno. Na karcie katalogowej (kolor czarny i szary) wprowadzono wymiary oraz opisy (kolor czerwony, niebieski i brązowy).

KARTA KATALOGOWA | ESL-H

Wysokosprawne separatory lamelowe z osadnikiem

Zobrazowanie punktu pracy na przykładzie separatora Nr 8 wód opadowych i roztopowych zainstalowanego w rej. ul. Kościelnej przy jeziorze Rogoźno.

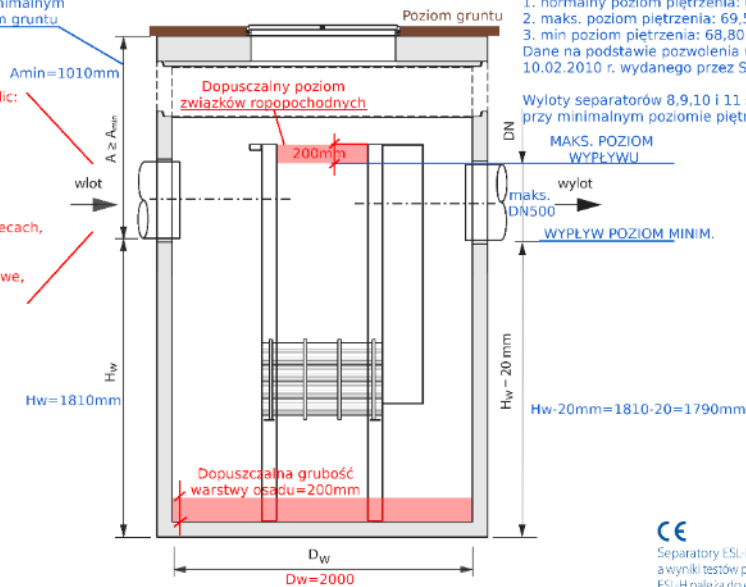
Na karcie katalogowej (kolor czarny i szary) wprowadzono wymiary oraz opisy (kolor czerwony, niebieski i brązowy).

Odległość pomiędzy minimalnym napływem a poziomem gruntu

Ścieki dopływające z ulic:

- Zawartość:
- piasek,
 - liście,
 - folie,
 - niedopałki,
 - sól,
 - pyły po spalaniu w piecach,
 - sadza,
 - starte opony,
 - starte klocki hamulcowe,
 - odchody zwierząt

h-unicon.com



Poziom piętrzenia wód jeziora Rogoźno
1. normalny poziom piętrzenia: 69,30 m n.p.m.,
2. maks. poziom piętrzenia: 69,54 m n.p.m.,
3. min poziom piętrzenia: 68,80 m n.p.m.,
Dane na podstawie pozwolenia wodnoprawnego OS.IV.6223-28/09 z dnia 10.02.2010 r. wydanego przez Starostę Obornickiego.C

Wyloty separatorów 8,9,10 i 11 są zalane całkowicie pod powierzchnią nawet przy minimalnym poziomie piętrzenia wody w jeziorze Rogoźno.



Separatory ESL-H przebadano dla przepływów nominalnych, a wyniki testów potwierdziła Jednostka Notyfikowana. Separatory ESL-H należą do oddzielnicy klasy I (zgodnie z normą PN-EN 858), a także mają oznakowanie CE dopuszczające do zastosowania na

W powyższym rysunku wprowadzono dopuszczalne grubości warstw osadu i oleju w separatorach lamelowych na podstawie Dokumentacji Technicznej Ruchowej firmy Ecol-Unicon.

	Typ urządzenia	Dopuszczalna grubość warstwy osadu [cm]	Dopuszczalna grubość warstwy oleju [cm]
Separator 10	ESL-H 3/30/300	30	20
	ESL-H 3/30/600	30	20
	ESL-H 6/60/600	30	20
	ESL-H 6/60/1200	20	20
	ESL-H 10/100/1000	20	20
	ESL-H 10/100/2000	20	20
Separator 8,11,12	ESL-H 10/100/3000 S	30	20
	ESL-H 15/150/1500	15	20
	ESL-H 15/150/3000	20	20
	ESL-H 20/200/2000	20	20
	ESL-H 20/200/4000 S	25	20
	ESL-H 30/300/3000 S	20	20
Separator 9	ESL-H 30/300/6000 S	35	20
	ESL-H 40/400/4000 S	25	20
	ESL-H 40/400/8000 S	35	20
	ESL-H 50/500/5000 S	20	20
	ESL-H 50/500/10000 S	45	20

10. Wnosimy o zweryfikowanie, czy separatory są przystosowane do prędkości wody deszczowej przepływającej w nich w czasie gwałtownych opadów. Przy czyszczeniu separatorów zaobserwowano, że po otwarciu do czyszczenia część separatorów była pusta - może to być wynikiem zmieniającego się charakteru opadów wynikającego ze zmiany klimatu. Obecnie deszcze padają rzadko, a opady są gwałtowne. Przy niewielkich opadach separatory są zapychane przez liście, kawałki styropianu, piasek, folie, niedopałki, sadza, starte opony, starte klocki hamulcowe itp. Natomiast przy gwałtownych ulewach zaobserwowane zostało wypłukiwanie tych odpadów do Jeziora Rogoźno.

Poniżej opisany jest przykład z 2020 roku, kiedy 3 czerwca 2020 r. dokonano czyszczenia separatorów wód opadowych i roztopowych w gminie Rogoźno a następnie (po 20 dniach) nastąpiły opady, które wypłukały duże ilości zanieczyszczeń, śmieci oraz ścieków komunalnych do jeziora Rogoźno.

Poniżej tabela dni, w których wystąpiły opady deszczu na podstawie danych IMGW dla miesiąca czerwca w 2020 roku. (Jest to miesiąc, w którym dokonano czyszczenia separatorów w gminie Rogoźno).

Kod stacji	Nazwa stacji	Rok	Miesiąc	Dzień	Suma dobową opadów [mm]
252160060	ROGOŹNO	2020	6	2	0.8
252160060	ROGOŹNO	2020	6	4	0.5
252160060	ROGOŹNO	2020	6	5	11
252160060	ROGOŹNO	2020	6	7	3.2
252160060	ROGOŹNO	2020	6	8	1.2
252160060	ROGOŹNO	2020	6	10	1.3
252160060	ROGOŹNO	2020	6	17	0.4
252160060	ROGOŹNO	2020	6	18	11.4
252160060	ROGOŹNO	2020	6	19	0.6
252160060	ROGOŹNO	2020	6	20	3.3
252160060	ROGOŹNO	2020	6	21	2.4
252160060	ROGOŹNO	2020	6	22	1
252160060	ROGOŹNO	2020	6	23	3.4
252160060	ROGOŹNO	2020	6	24	7.7
252160060	ROGOŹNO	2020	6	26	16.3

252160060	ROGOŹNO	2020	6	28	2.7
252160060	ROGOŹNO	2020	6	29	5.4

Poniższa tabela prezentuje nieskuteczność separatorów dla ochrony wód jeziora Rogoźno. W dniu 03.06.2020 r. wykonano czyszczenie separatorów w Gminie Rogoźno a już 20 kilka dni po ich czyszczeniu przy opadach deszczu (w dniach 23, 24 i 26 czerwca 2020 r.) wypłynęła z nich duża ilość zanieczyszczeń do jeziora Rogoźno.

03.06.2020 r. - Czyszczenie separatorów w Gminie Rogoźno



23.06.2020 r. – 20 dni po czyszczeniu przy opadach deszczu wypływa duża ilość zanieczyszczeń z separatorów do jeziora Rogoźno



Dnia 24 czerwca 2020 r. (21 dni po czyszczeniu separatorów) z separatora przy Promenadzie wypływała duża ilość zanieczyszczeń, śmieci oraz ścieków komunalnych.



Dnia 26 czerwca 2020 r. (23 dni po czyszczeniu separatorów) z separatora nr 11 - rej. Kotwica wypływała duża ilość zanieczyszczeń, śmieci oraz ścieków komunalnych.



11. Wnosimy o zweryfikowanie, czy separatory substancji ropopochodnych dla wód opadowych i roztopowych w Rogoźnie o numerach 8 – rej. Kościelna, 9 – rej. Plac Karola, 10 – rej. SP2, 11 - rej. Kotwica i 12 – rej. Stadionu posiadają takie parametry i są tak zainstalowane, że zapewniają zbieranie się substancji ropopochodnych. Z obserwacji mieszkańców w momencie otwierania pokrywy w czasie czyszczenia wynika, że w tych urządzeniach nie dostrzeżono substancji ropopochodnych.

Tabela wymiarów separatorów wód opadowych i roztopowych zainstalowanych przy jeziorze Rogoźno 8 – rej. Kościelna, 9 – rej. Plac Karola, 10 – rej. SP2, 11 - rej. Kotwica i 12 – rej. Stadionu. Numeracja na podstawie pozwolenia wodnoprawnego wydanego przez Starostę Obornickiego nr OS.IV.6341.7.2013 z dnia 15.06.2013r:

zaga sobie możliwość wprowadzania zmian w konstrukcji urządzeń bez uprzedniego powiadomienia. Wszelkie a

Separator Nr 8,11,12

Separator Nr 10

Separator Nr 9

Typ urządzenia $Q_{nom}/Q_{max}/V_{os}^*$	Przepustowość		Wymiary			Średnica rur wlot/ wylot DN [mm]	Rzeczywista pojemność części osad. [dm ³]	Pojem. magazyn. oleju [dm ³]	Masa całkowita [kg]	Masa najcięż. elementu [kg]
	Q_{nom} [dm ³ /s] (NS)	Q_{max} [dm ³ /s]	D_w [mm]	H_w [mm]	A_{min}^{**} [mm]					
ESL-H 3/30/300	3	30	1200	1490	1060	max 315	600	150	4600	3900
ESL-H 3/30/600	3	30	1200	1490	1060	max 315	600	150	4600	3900
ESL-H 6/60/600	6	60	1200	1490	1060	max 315	600	150	4600	3900
ESL-H 6/60/1200	6	60	1500	1640	1210	max 315	1200	90	6800	5700
ESL-H 10/100/1000	10	100	1500	1710	1140	max 400	1030	150	6800	5700
ESL-H 10/100/2000	10	100	2000	1730	1090	max 400	2010	150	9500	7700
ESL-H 10/100/3000 S	10	100	2000	2110	1210	max 400	3060	150	10500	5600
ESL-H 15/150/1500	15	150	2000	1620	950	max 400	1520	230	9000	7000
ESL-H 15/150/3000	15	150	2500	1780	1040	max 400	3030	230	12900	9700
ESL-H 20/200/2000	20	200	2000	1810	1010	max 500	2020	300	8800	7000
ESL-H 20/200/4000 S	20	200	2500	1860	1210	max 500	4030	300	13700	6700
ESL-H 30/300/3000 S	30	300	2500	1890	1180	max 500	3090	450	13700	6700
ESL-H 30/300/6000 S	30	300	2500	2600	1220	max 500	6030	450	16000	6700
ESL-H 40/400/4000 S	40	400	2500	2080	1240	max 500	4010	600	15000	6700
ESL-H 40/400/8000 S	40	400	3000	2530	1320	max 500	8030	600	21000	8200
ESL-H 50/500/5000 S	50	500	3000	1990	1110	max 600	5050	750	18500	7400
ESL-H 50/500/10000 S	50	500	3000	2880	1220	max 600	10000	750	22700	7400

12. Wnosimy o zweryfikowanie, czy zainstalowane separatory posiadają wstępne osadniki.

Wymóg zastosowania wstępnych osadników zapisany jest w Dokumentacji Techniczno-Ruchowej (DTR) w rozdziale „2. Przeznaczenie urządzeń” zgodnie z typem urządzeń zainstalowanych w Rogoźnie (Producent: Ecol-Unicon – Separator lamelowy ESL-H).

„W celu ograniczenia ryzyka uszkodzenia separatora substancji ropopochodnych przez zawiesinę mineralną znajdującą się w dopływających ściekach, powinien on współpracować z osadnikiem.”

Ponadto w punkcie nr. 1 uzasadnienia pozwolenia wodnoprawnego Starosty Obornickiego nr OS.IV.6341.7.2013 z dnia 15.06.2013r także wymagane jest zastosowanie dwóch osobnych urządzeń, **osadnika i separatora**:

„Starosta Obornicki uznał, że odprowadzanie oczyszczonych wód opadowych i roztopowych do Jeziora Rogozińskiego jest możliwe pod warunkami:

- 1. oczyszczania wód opadowych i roztopowych za pomocą **osadników i separatorów** substancji ropopochodnych
...”*

Brak osadnika wstępnego powoduje, że lamele separatora po oczyszczeniu przy pierwszych opadach deszczu zostaną „zapchane” przez liście, kawałki styropianu itp. co uniemożliwia dalszą prawidłową pracę urządzenia.

13. Wnosimy o zweryfikowanie, czy przy separatorach o numerach: 8 - Kościelna, 9 - rej. Plac Karola i 11 - rej. Kotwica, odprowadzających wody do jeziora Rogoźno, zastosowano prawidłową średnicę rury wylotowej. Zgodnie z dokumentacją producenta ww. separatorów („Separator lamelowy ESL-H - typoszereg - Ecol-Unicon”) te separatory powinny mieć średnicę rury wylotowej maksymalnie 500 mm (DN = max 500 [mm]), natomiast pozwolenie wodnoprawne wydane przez Starostę Obornickiego nr OS.IV.6341.7.2013 z dnia 15.06.2013r zakłada, że średnica rury wylotowej ww. separatorów wynosi $\varnothing = 600$ mm.

Poniżej są zdjęcia separatorów odprowadzających wody opadowe i roztopowe do jeziora Rogoźno. Data wykonania zdjęcia 30.03.2013 r. - przed ich instalacją.



14. Wnosimy o zweryfikowanie, czy separatory są przystosowane do zmienionego charakteru nawierzchni poszczególnych zlewni. Od momentu ich zainstalowania na przełomie 2013/2014 roku wiele ulic znajdujących się w zlewni separatorów zostało utwardzonych. Także utwardzono w 2018 roku powierzchnię Placu Karola Marcinkowskiego. Wcześniej te obszary stanowiły bufor dla wody opadowej, zarazem zwiększając retencję. Teraz te obszary stanowią nieprzepuszczalną barierę, a woda opadowa odprowadzana jest systemem kanalizacji przez separatory do jeziora Rogoźno i następnie do rzeki Wełny. Powoduje to znacznie większy przepływ wody przez separatory w porównaniu do okresu ich instalacji. Ponadto, zwiększona ilość wód opadowych spowodowana jest również podłączeniem do kanalizacji w ostatnich latach wielu rur spustowych z rynien dachów domów.

W specyfikacji separatora lamelowego ESL typoszereg producent Ecol-Unicon zastrzega, że wysoka sprawność urządzenia (zatrzymanie > 99% ropopochodnych) nastąpi przy przepustowości nominalnej Q_{nom} . Przy przepustowości maksymalnej Q_{max} , która jest 10-cio krotnie większa od nominalnej producent jedynie zapewnia, że nie ma niebezpieczeństwa wypłukania zgromadzonych zanieczyszczeń.

Poniższa tabela prezentuje przykładowe kratki kanalizacyjne w centrum Rogoźna w latach 2019, 2020 oraz 2021 oraz przykłady zanieczyszczeń, które się do nich przedostają i „zapychają” lamele w separatorach wód opadowych i roztopowych.

<p>Rogoźno zdjęcie kratki kanalizacyjnej. Data:10.08.2019 r.</p> 	<p>Rogoźno zdjęcie kratki kanalizacyjnej. Data:21.06.2020 r.</p> 
<p>Rogoźno zdjęcie kratki kanalizacyjnej. Data:21.06.2020 r.</p>	<p>Rogoźno zdjęcie kratki kanalizacyjnej. Data:21.03.2021 r.</p>



15. Wnosimy o zweryfikowanie sposobu wykorzystania piaskownika przy ujściu Jeziora Rogoźno do rzeki Wełny dla ochrony środowiska ze wskazaniem, które ulice są do niego podłączone. Zaobserwowaliśmy, że nawet przy większym opadzie wypływający na jego wylocie strumień wody opadowej jest nieznaczny. Może to świadczyć o tym, że przyjęte w pozwoleniu wodnoprawnym (z dnia 04.02.2019 r. znak: PO.ZUZ.4.421.1184.2018.EP wydane przez Dyrektora Zarządu Zlewni Wód Polskich w Poznaniu) parametry wymagane dla jego prawidłowej pracy nie są spełnione:

- a. $QS_{max} = 450 \text{ m}^3/\text{h}$ ($0,125 \text{ m}^3/\text{s}$)
- b. $QS_{\text{śr}} = 4361,76 \text{ m}^3/\text{rok}$.

Na ogólnodostępnych geomapach w sieci internetowej dostrzegamy, że na wlocie piaskownika przyłączony jest jedynie przewód kanalizacji deszczowej $\varnothing = 1000 \text{ mm}$ o długości 44 m, który następnie jest zwężony do przewodu kanalizacji deszczowej $\varnothing = 800 \text{ mm}$ o długości 65. Na geomapie nie są widoczne żadne inne przewody kanalizacyjne na wlocie piaskownika.



Na poniższych zdjęciach wykonanych 23.06.2020 r. o godz. 11.33 widać wypływ piaskownika przy ujściu Jeziora Rogoźno do rzeki Wełny bezpośrednio po intensywnych opadach deszczu. Wypływający strumień wody opadowej wypływający na jego wylocie jest nieznaczny i nieadekwatny do ww. parametrów przepływu wprowadzonych w pozwoleniu wodnoprawnym dla tego piaskownika.



16. Wnosimy o zweryfikowanie, czy powierzchnia zlewni **piaskownika** (wybudowanego w 2000 roku) przy wylocie do Jeziora Rogoźno, zapewnia właściwą prędkość przepływu wody opadowej. Jest to wymagane dla prawidłowego funkcjonowania tego urządzenia. Zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym na odprowadzanie wód z tego piaskownika z dnia 04.02.2019 r. znak: PO.ZUZ.4.421.1184.2018.EP wydanego przez Dyrektora Zarządu Zlewni Wód Polskich w Poznaniu powierzchnia rzeczywista zlewni odwadnianej **F_{RZ}=1,101 ha** natomiast odprowadzana ilość wód opadowych wynosi:

- a. $Q_{S \max} = 450 \text{ m}^3/\text{h}$ ($0,125 \text{ m}^3/\text{s}$)
- b. $Q_{S \text{ sr}} = 4361,76 \text{ m}^3/\text{rok}$

Dla przykładu powierzchnia zlewni separatora nr 9 (rej Placu Karola) jest ponad 10-cio krotnie większa i wynosi 12,ha a dla niej wyliczono mniejszy przepływ niż dla ww. piaskownika $Q_{\max h} = 318,5 \text{ m}^3/\text{h}$. Należy tu także nadmienić, że ww. piaskownik projektowany był w celu zebrania wody opadowej, która obecnie wprowadzana jest do jeziora Rogoźno przez separator, dla przepływu $Q_{\max} = 1200 \text{ m}^3/\text{h}$. Stanowiło to wówczas sumę dopływów wody opadowej do jeziora.



Zdjęcie piaskownika wybudowanego w 2000 roku. Pozwolenie wodnoprawnym na odprowadzanie wód z tego piaskownika pochodzi z dnia 04.02.2019 r. znak: PO.ZUZ.4.421.1184.2018.EP wydane przez Dyrektora Zarządu Zlewni Wód Polskich w Poznaniu. Data wykonania zdjęcia: 09.06.2019 r.

PODSUMOWANIE

Proszę o pozytywne rozpatrzenie mojego wniosku ze względu na to, że działanie separatorów wód opadowych w Rogoźnie ma wpływ na:

- jakość wód jeziora Rogoźno oraz rzeki Wełny, do której te wody wpływają,
- możliwe zagrożenie ujęcia wody w Kowanówku dla mieszkańców Obornik oraz 34 sąsiednich miejscowości, dla którego jezioro Rogoźno stanowi rezeruar wody pitnej,
- możliwe zagrożenie dla wodnego rezerwatu Wełna oraz ichtiologicznego rezerwatu Słonawy na rzece Wełnie.

Ponadto należy tu nadmienić, że dnia 27 czerwca 2019 roku Rada Powiatu Obornickiego uchwałą nr X/74/19 zdejmuje zakaz pływania motorówkami i skutermi wodnymi po jeziorach: Rogoźno, którego średnia głębokość wynosi 3 metry oraz Budziszewskiego pomimo otrzymania pełnych informacji o ww. zagrożeniach (na komisjach, sesji oraz w formie pisemnej). Jest to wyraźnie sprzeczne z zapisami w Programie Ochrony Środowiska Powiatu Obornickiego na lata 2019-2022 i może prowadzić do tego, że zanieczyszczenia wpływające przez separatory i piaskownik, obecnie zdeponowane w osadach dennych, będą podrywane i przedostaną się do toni wodnej jeziora, potem do rzeki Wełny, a następnie ujęcia wody pitnej. Jest to opisane między innymi na stronie 58 ww. Programu:

„zagrożeniem dla skuteczności przeprowadzania rekultywacji może być nielegalnie wpływające łodzie silnikowe i skutery wodne, które przez wywołane falowanie mogą

powodować podrywanie się szkodliwych osadów dennych z dna jeziora i doprowadzić do katastrofy ekologicznej. Ze względu na przepływowy charakter jezior powiatu obornickiego jest to szczególnie niebezpieczne dla rzek, które wypływają z jezior, zwłaszcza dla rzeki Wełny, a następnie dla Warty”

Dodatkowym uzasadnieniem konieczność dokonania ww. kontroli są najnowsze dane otrzymane od Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska z Departamentu Monitoringu Środowiska z Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Poznaniu dostępne w załączonym piśmie z dnia 17.05.2021 r. Wskazują, że we wszystkich monitorowanych jeziorach (jednolitych części wód powierzchniowych stojących) oraz rzekach (JCWP) na terenie gminy Rogoźno stan wód oceniono, jako zły.

W ww. piśmie znajduje się między innymi ocena rzeki Małej Wełny (przepływającej przez jezioro Rogoźno, stanowiącej dopływ rzeki Wełny) oraz ocena rzeki Wełny.

Mała Wełna od Dopł. z Rejowca do ujścia – potencjał ekologiczny JCWP sklasyfikowano jako umiarkowany, o czym zdecydowały elementy fizykochemiczne: BZT₅, ogólny węgiel organiczny, przewodność w 20°C, twardość ogólna, odczyn, azot Kjeldahla, azot azotanowy, azot azotynowy, azot ogólny. Stan chemiczny oceniono jako dobry, natomiast stan wód oceniono jako zły.

Wełna od Dopływu poniżej Jez. Łęgowo do ujścia – potencjał ekologiczny JCWP sklasyfikowano jako słaby, o czym zdecydował element biologiczny – ichtiofauna. Przekroczenia wartości granicznych dla stanu dobrego odnotowano dla elementów fizykochemicznych takich jak: ChZT-Mn, ogólny węgiel organiczny, przewodność w 20°C, siarczany, chlorki, wapń, magnez, twardość ogólna, azot Kjeldahla, azot azotanowy, azot azotynowy, azot ogólny, fosfor fosforanowy (V). Stan chemiczny oceniono jako poniżej dobrego ze względu na przekroczenia wartości granicznych dla: difenylesterów bromowanych, heptachloru oraz rtęci oznaczonych w biocie, a także benzo(a)pirenu oznaczonego w wodzie. Stan wód oceniono jako zły.

Nieprawidłowa praca urządzeń oczyszczających wody opadowe w Rogoźnie może mieć wpływ na jakość rzeki Małej Wełny i rzeki Wełny, co zostało zaobserwowane po opadach w dniu 15.10.2020 r. i zaprezentowane na poniższym zdjęciu. (Rzeka Mała Wełna bezpośrednio za ujściem z jeziora Rogoźno):



Źródło powyższego zdjęcia FB: „Stowarzyszenie Natura Budziszewko” z dnia 15.10.2020 r.

Proszę zweryfikować czy możliwe jest wdrożenie w Rogoźnie kompleksowego systemu podczyszczającego wody deszczowe i spowalniającego ich odpływ do Jeziora Rogoźno i rzeki Wełny? Taki system prezentował prof. dr hab. Maciej Zalewski, dyrektor Europejskiego Regionalnego Centrum Ekohydrologii Polskiej Akademii Nauk w Łodzi na Konferencji Stormwater Poland – Wody opadowe w mieście i potrzeba nowego paradygmatu, która odbyła się w Gdańsku w 2020 roku:

<https://stormwater.retencja.pl/sw-2020/prezentacje-2020/>

Świat dookoła nas zmienia się, i to nie zawsze na lepsze. Można jednak ten trend odwrócić: w jaki sposób? Wykorzystując coś, co wydawało się ściekiem, a tak naprawdę jest cennym (a jednocześnie darmowym) zasobem – deszczówką. Prof. dr hab. Maciej Zalewski, dyrektor Europejskiego Regionalnego Centrum Ekohydrologii Polskiej Akademii Nauk w Łodzi, jako trzy główne wymienia:

- *wzrost śladu ekologicznego (ang. ecological footprint) – obecnie wynosi on 1,7, co oznacza, że przekraczamy potencjał regeneracyjny naszej planety. Sytuacja pogarsza się znacząco od lat 70 w. XX w. (w 1970 r. ślad wynosił 1). Ponadto, od lat 50. ub.w. systematycznie wzrasta zużycie energii. W miastach możemy kształtować zużycie energii, optymalizować i minimalizować je – m.in. dzięki włączeniu w proces cyklu hydrologicznego;*
- *zmiany klimatu – podstawowym efektem tych zmian jest to, że miasta się nagrzewają, powstają tam duże wyspy ciepła. To przekłada się z kolei na zdrowie mieszkańców. W środowisku przyjaznym dla człowieka ludzie żyją 20 lat dłużej, a nawet są aktywni zawodowo od 10 do 15 lat dłużej;*
- *możliwość wdrożenia zmian. Powinniśmy wykorzystać szansę na wprowadzenie zmian, którą daje nam rozwój technologiczny. Mimo że nie jesteśmy w stanie cofnąć tego, co już się w przyrodzie stało, możemy doprowadzić do tego, by w kolejnych latach i dziesięcioleciach sytuacja poprawiła się. Ewolucja nigdy nie wraca do żadnego z poprzednich stanów – podkreśla prof. Zalewski. Możemy i musimy kształtować jednak nową formę ekosystemu.*

Z poważaniem
Przemysław Benz

Przemysław Benz